

Napsáno dle pověstí vážících se k Novému hradu a okolí.

Býčí skála. Tam, kde údolí Křtinského potoka přechází v údolí Josefovské, stojí nejmohutnější vápencový masiv rozeklaných skal. Vyjdete-li z Vaječnicku a kráčíte po silnici směrem k Josefovu, máte po pravici nejdříve Kostelík, poté Býčí skálu a nakonec vysokou, mohutnou skálu Krkavčí, která tento kamenný blok uzavírá.

Nejznámější skálou s mohutným vícepatrovým labyrintem je Býčí skála, která je opředená mnoha pověstmi.

Své jméno prý dostala podle mohutného býka, kterého zde bylo možno před dávnými léty vídat. Mnozí se snažili tajemného tvora pronásledovat. Ten se však vždy ztratil v hlubokém skalním podzemí, kde nešťastníci bloudili tak dlouho, dokud tam hladem a vyčerpáním nezahynuli.

Když měla přijít povodeň, tu se vždy s půlnocí zachvěla země, skála sténala a údolím se neslo strašlivé burácení, které okolní lesy opakovaly lkavou ozvěnou. Celá skála se rozzářila, jako by hořela jedním plamenem, a na ní se rozbučel velký bílý býk s vysoko zvednutým ohonem.

Petr, myslivecký mládenec z Habrůvky, s mladým olomučanským hajným Pavlem (oba původem z Čech z kraje kdesi pod Křivoklátem) si z těchto pověstí a bájí dělali legraci a jednou se v olomučanském šenku vsadili, že ve skále přenocují.

Nedbali varování a vypravili se do jeskyně. Již při vstupu do skalního masivu se necítili nejlépe, leč vědomi si sázky, zabalili se do houní a usnuli. Před půlnocí je vzbudil sílicí hukot bouře. Do jeskyně se začala valit voda společně s kamením a blátem. S hlasitým hřmotem sjel skalním komínem oslnivě zářící blesk. Země se rozestoupila a ozářenou skalní dutinou se rozléhalo strašlivé bučení býka.

Ráno je našli sousedé, kteří o ně měli strach, polomrtvé, promáčené, potlučené a ve vysokých horečkách. Dlouho se potáceli mezi životem a smrtí, až nakonec jejich mládí zvítězilo a oni se uzdravili. Hned poté opustili tento kraj a vrátili se do Čech.

Revírník Trávníček z Habrůvky a nadlesní Fiala z Babic n. S. zavírali do Býčí skály na noc dobytek, který se pásal na josefovských loukách. Byli dobří přátelé, a navíc Trávníček chodil do Babic za svojí dívkou Mařenkou. Kol Jestřábí skály a naproti, habrovským chodníkem, to nebylo do Babic daleko. Přesto, že znal cestu dokonale, stalo se mu, že musel kvůli špatnému počasí v jeskyni na úpatí Jestřábky několikrát přenocovat. Jednou zaslechl zvuk, jenž mu připomínal bučení krávy či býka. Přestože nebyl žádný strašpytel, neměl z toho dobrý pocit a příště se snažil dojít včas domů a nocování v jeskyni se vyhnout. Jednou v noci, když oba kamarádi hlídali stádo zavřené v Býčí skále, probudil je značný rámus, jenž dobytek dělal, a uviděli jasně ozářenou skálu. Současně slyšeli, jako by někde blízko šlo zpívající procesí.

Strachem se dali na útěk. Když se ráno osmělili a přišli se podívat, našli stádo, jak se celé vyděšené choulí u východu z jeskyně.

Jak bílý záhadný býk skončil, že již neděsí obyvatele Josefova, blízkých vesnic či náhodné pocestné? I zde si ví pověst rady.

Jednomu nebojácnému pocestnému se prý podařilo nepozorovaně k býkovi přiblížit a uchopit jej za mohutné rohy. Býk mocně zabučel a zavedl odvážného chlapíka do prostorné podzemní síně, kde mu naznačil, na kterém místě má kopat. Mladík se dal do práce a byl za to náležitě odměněn – našel dvě velké bečky dukátů, o které kdysi okradl pověstný zlý loupežník lidi ze širokého okolí. Za tyto kruté činy byl proměněn ve velkého býka. Mládenec si něco z pokladu ponechal a zbytek rozdál lidem v okolí. Loupežníkova duše byla vykoupena, býk zmizel a zůstal pouze název skály s jeskyněmi.

Kromě pověstí, ve kterých vystupuje záhadný býk, kolovaly o Býčí skále i jiné pověsti. Lidé vyprávěli o skřítcích hlídající poklady, o zlých duších, žalostných voláních z hloubi jeskyní, či kráčejících kostlivcích. Josefovští rovněž vyprávěli o ohnivém hříběti, které uprostřed oslnivé záře vychází o jedenácté večerní. Vybíhá ze skály a prohání se po údolí, aby se přesně o půlnoci opět vrátilo do jeskyní.

Nebylo by od věci připomenout osud Vávry Vokouna, který za mrzký peníz zradil posádku Nového hradu Švédům a byl za to olomučanskými svržen do propasti v blízkosti Křtin (jež po něm nese jméno Vokounka), kde bídně zahynul.

Rovněž příběh krásné schovanky, která bydlela u starého 80letého hajného v hájovně zřízené ve zříceninách Nového hradu na začátku první světové války, bere čtenáři dech.

Údajně čarovná krasavice pobláznila mladé i staré muže v širokém dalekém okolí. Však žádný z nich nebyl sto dobýti její srdce, které bezvýhradně patřilo jistému pekařskému dělníkovi z blízkých Olomučan. Přes to se prý čas od času podařilo některému z nápadníků vylákat z dívky příslib odpoledního, či dokonce nočního dostaveníčka. Nikdo nikdy však o výsledku nemluvil. Prý je zavedla do hlubokého lesa, ze kterého se ráno vraceli potlučení z okolních strží a ti dotěrnější prý pocítili moc této nezkrotné lesní žínky.

Starý hajný však milostnému vztahu své schovanky a pekaře nebyl příliš nakloněn, spíše naopak.

Bylo to na podzim 16. roku minulého století. Dívka se vypravila na lesní kancelář prosit za svého milého. Chtěla pro něj vyprosit hájovnu v Josefovském údolí, aby se mohli vzít. Vrátila se však s nepořízenou a zoufalá. Druhého dne našli hajného zastřeleného na lesním palouku. Všeobecně se mělo za to, že se hajný stal obětí pytláka, kterými se tento kraj v oné době doslova hemžil. Četnický strážmistr pečlivě ohledal místo činu a dal zatknout krásnou schovanku i s jejím milencem.

Pekařský dělník však s pláčem prokázal svoji nevinu a celé podezření padlo na jeho milou, která čekala dlouho ve vyšetřovací vazbě na Cejlu, dokud nebyla po válce obnovena působnost porot. Byl to tehdy první poválečný porotní případ.

Obhajobu obžalované převzal nejvyhlášenější brněnský advokát. Skvělá obhajovací řeč přesvědčila porotu, která dívku osvobodila. Porota byla rovněž ovlivněna tím, že obžalovaná nosila pod srdcem plod své lásky.

Pekařský dělník se potom se svou milou oženil, kýženou hájovnu sice nedostal, ale držel se svého řemesla. Později se manželé odstěhovali do Brna, kde se muž stal úspěšným pekařem. Změna prostředí byla nutná, protože ani osvobozující rozsudek nebyl sto z těžce zkoušené dívky smýt ono podezření.

Zdálo se, že by tím podivuhodný příběh krásné schovanky mohl skončit.

Po téměř 60 letech od této události se jeden starý muž z Olomučan na smrtelné posteli přiznal, že on byl tím pytlákem, který pozvedl smrtonosnou zbraň k výstřelu a prosil za odpuštění.

Dnes již jenom obrázek zavěšený na stromě připomíná tuto smutnou událost.

O muzikantovi Střelcovi z Habrůvky se vypravovalo, že šel jednou se svým synem z hospody, kde toho dne hrál. Cestou si u Býčí skály sedl a usnul. Když se probudil, nemohl svého synka najít. Nalezl jej až po dlouhé době a kluk mu vyprávěl o černých pánech, kteří ho pozvali do Býčí skály. Tam jej hostili a nabízeli plné truhly peněz, když jim bude stavět kuželky. Najednou všechno zmizelo a vyděšený chlapec se jen stěží dostal z Býčí skály ven.

Všechny pověsti dávno odvál čas. Co byla pravda a co fantazie či sny lidí, kteří je vypravovali, již dneska těžko zjistíme. Je pravdou, že i stávající návštěvníci těchto tajuplných skal občas slyší zvuky, které zavánějí tajemnem a nelze je zcela přirozeně a vědecky objasnit.

V Babicích n. S. dne 8. července 2018.

Josef Ševčík